

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการลดการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
2. สัมภาษณ์ปริมาณการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ โดยการสำรวจภาคสนามด้วยแบบสอบถามทั้งคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด และใช้การสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้วิธีการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก
3. คำนวณหาค่าอัตราการเกิดขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ
4. ศึกษาแนวทางการจัดการขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุด้วยวิธี focus group ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ โดยการสำรวจภาคสนามด้วยแบบสอบถามทั้งคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด และใช้การสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้วิธีการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก
6. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมผ้าอ้อมเพื่อลดปริมาณขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง
7. สรุปผลการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Questionnaires) และไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Questionnaires) โดยการสอบถามผู้ดูแลผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ โดยกำหนดเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open - ended Questions) และปลายปิด (Close - ended Questions) จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปริมาณการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ เป็นลักษณะคำถามปลายปิด มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (check list) จำนวนรวม 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (check list) จำนวนรวม 10 ข้อ

ชุดที่ 2 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ โดยกำหนดเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open - ended Questions) และปลายปิด (Close - ended Questions) จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (check list) จำนวนรวม 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมผ้าอ้อมเพื่อลดปริมาณขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 ข้อ

การสร้าง และการตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งการสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือ เป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการ วิธีการ และรูปแบบในการสร้างเครื่องมือจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2 สร้างแบบสอบถาม

3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม และถูกต้องของเนื้อหาสาระ โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม 3 ท่าน ดังนี้

1) ดร.ณัฐกฤตา สุวรรณทิพย์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2) ดร.พรทิพย์ เตชพิชัย อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

3) ดร.จิราภรณ์ พงษ์โสภาก อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

4 การทดลองใช้ (try out) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความถูกต้องของภาษา โดยนำแบบสอบถามไปใช้กับตัวแทน จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดสอบมาปรับแก้ไขแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในพื้นที่ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS: Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งภายหลังจากการสำรวจข้อมูลภาคสนามโดยแบบสอบถามแล้ว จะลงคะแนน และรหัส (Code) ตามคู่มือที่สร้างขึ้น โดยแยกวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ ค่าสถิติที่ใช้การศึกษาคือ F - test (ANOVA) วิธีการศึกษาเป็นดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ใช้สถิติพรรณนา ซึ่งประกอบไปด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และการกระจายแบบร้อยละ (Percentage distribution)
2. ข้อมูลปริมาณการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ ใช้สถิติพรรณนา ค่าร้อยละ
4. ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมผ้าอ้อมเพื่อลดปริมาณขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูป ใช้สถิติพรรณนา ค่าร้อยละ
6. เกณฑ์ในการให้คะแนนเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ เป็นดังนี้

น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

7 เกณฑ์การจัดกลุ่มระดับ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้สูงอายุ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด ทหารด้วยจำนวนชั้นคะแนน ดังนี้

0.00 - 1.00	คะแนน	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยมาก
1.01 - 2.00	คะแนน	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย
2.01 - 3.00	คะแนน	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
3.01 - 4.00	คะแนน	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
4.01 - 5.00	คะแนน	หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด